

Bijlage 3: Participatiestrategie gebiedsontwikkeling Heteren Zuid

Van: Roosdom Tijhuis, Van Arnhem Bouwgroep, K3, Whoon

Aan: Gemeente Overbetuwe

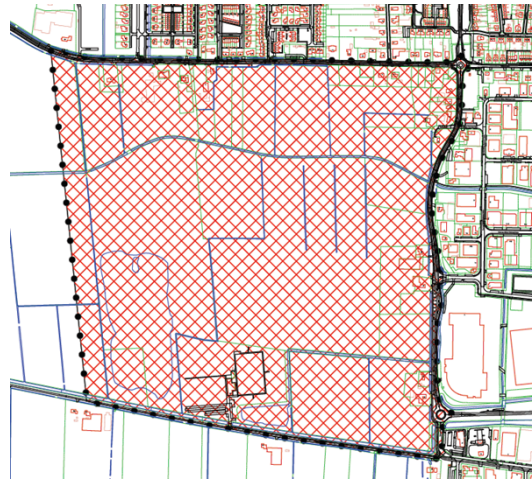
Versie: Eindconcept dd. 30-01-26

1. Inleiding en doel

Het initiatief Heteren Zuid voorziet in een gebiedsontwikkeling die voorziet in woon- en leefomgeving (met bijbehorende en passende voorzieningen) met een hoge belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde, passend bij en als meerwaarde voor (de identiteit van) het dorp Heteren.

Het onderzoeksgebied ligt ten zuiden van de Boterhoeksestraat en wordt aan de oost- en zuidzijde begrensd door de Polderstraat. De westzijde wordt begrensd door de bebouwde dorpsgrens van Park Heteren (noordwestzijde Boterhoeksestraat) door te trekken naar het zuiden (zie afbeelding).

Deze participatiestrategie legt vast hoe initiatiefnemers, de gemeente, maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners samenwerken aan deze ontwikkeling.

Het is een globale en richtinggevende strategie. De uitwerking naar concrete participatieplan krijgt in fase 1 een vervolg krijgt naar een plan van aanpak.

Doel van deze strategie is drieledig:

1. **Richting geven** aan de inrichting van participatie tijdens alle fasen van de gebiedsontwikkeling.
2. **Zorgdragen voor transparante samenwerking** tussen initiatiefnemers, gemeente, inwoners, ondernemers, dorpsraad en overige belanghebbenden.
3. **Bewerkstellingen van draagvlak, begrip en kwaliteit** door de inbreng van lokale kennis en betrokkenheid.
  1. Participanten informeren en betrekken zodat zij op de hoogte zijn van het project en de voor hen directe gevolgen.
  2. De denkracht van participanten gebruiken en wensen/ ideeën ophalen voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied

Deze strategie vormt de brug tussen de *Visie op de interactie met de samenleving* (gemeente Overbetuwe, 2020) en het Participatiebeleid Overbetuwe om te komen tot een *Gebiedsvisie Heteren Zuid* welke door de initiatiefnemers in samenwerking met de gemeente, inwoners, dorpsraad en alle andere belanghebbenden zal worden opgesteld.

2. Uitgangspunten

Volgens het Overbetuwse model van eigenaarschap worden vier vormen van participatie onderscheiden. De interactievisie maakt hierbij qua rolverdeling onderscheid tussen inwoners en gemeente. Wij zien bij de gebiedsontwikkeling Heteren Zuid participatie als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarbij de gemeente een belangrijke partner is. Naast het betrekken van partijen met belangen in en rond het dorp en de directe omgeving, erkennen wij dat bepaalde afwegingen een breder perspectief vereisen. De gemeente zal dan ook nadrukkelijk een rol pakken bij kaders en belangen vanuit het niveau van de gehele gemeente, de regio of provincie, en het algemeen belang op langere termijn.

Onze aanpak is daarom gelaagd:

- **Lokaal niveau:** intensieve dialoog met bewoners en belanghebbenden in het dorp.
- **Gemeentelijk en regionaal niveau:** afstemming met de gemeente over beleidskaders, strategische keuzes en belangen die verder reiken dan het projectgebied.
- **Collectief en toekomstgericht:** integratie van duurzaamheid, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit in lijn met gemeentelijke en provinciale ambities.

Rol van de participant binnen het participatieproces

Binnen dit project hanteren wij de participatieladder als leidraad. Voor de doelgroepen van dit participatieproces gaan we in basis uit van de rol als **adviseur** (beginspraak). Nuancering daarbij is dat - lopende het proces - per doelgroep en fase het participatieniveau bepaald wordt. Het zou dus kunnen dat niet iedere doelgroep in iedere fase de rol van adviseur heeft. Dit betekent dat betrokkenen vroegtijdig worden uitgenodigd om hun kennis, ideeën en aandachtspunten in te brengen, zodat deze kunnen bijdragen aan een zorgvuldig (ontwerp)proces.

Wij zorgen voor duidelijke kaders: vanaf het begin van elke fase is helder waarover de participant wél en niet kan adviseren. Door dit verwachtingsmanagement voorkomen we onduidelijkheid en participatiemoeieheid. De adviezen worden serieus meegenomen in de verdere uitwerking, maar de participant heeft nadrukkelijk **geen rol als medebeslisser**. De uiteindelijke besluitvorming blijft bij de initiatiefnemers in samenspraak met de gemeente.

De kernwaarden voor dit participatieproces zijn als volgt:

- **Transparantie:** keuzes worden gemotiveerd en teruggekoppeld.
- **Inclusie:** ook de minder hoorbare stemmen worden actief betrokken (jongeren, senioren, huurders).
- **Ruimte voor invloed:** deelnemers weten vooraf waarover zij kunnen meedenken.
- **Lerend proces:** inzichten uit participatie worden vastgelegd, gedeeld en gebruikt in volgende fasen.

De doelgroepen van dit participatieproces zijn:

- Omwonenden inclusief bedrijven (Boterhoeksestraat, Polderstraat)
- Huidige en toekomstige inwoners van Heteren
- Maatschappelijke organisaties:

- Met focus op breder/ collectief perspectief (bv. dorpsraad,)
- Met focus op specifiek thema (bv. scholen, sportverenigingen, zorginstelling, ondernemers)
- Regionale partners (provincie, regio, waterschap, Rijkswaterstaat)

In fase 1 (zie navolgend 3^e hoofdstuk) werken we toe naar een meer concreet overzicht van alle participanten.

3. Fasen van participatie

De participatiestrategie volgt de logische opbouw van de gebiedsontwikkeling. Elke fase kent eigen doelen, rollen en vormen van betrokkenheid.

Fase 1 – Verkenning en opstellen plan van aanpak(Q1 2026)

Doel: gezamenlijk komen tot een plan van aanpak en uitgewerkt participatieplan.

Kernactiviteiten:

- Via een ‘stakeholdersanalyse’ worden alle belanghebbenden c.q. participanten in beeld gebracht, inclusief hun belang en eventuele eerdere communicatie/overleg met hen in het kader van Heteren-Zuid.
- Initiatiefnemer neemt (in afstemming met gemeente) de regie in het proces van organiseren:
  - Consulteren van (maatschappelijke) organisaties (dorpsraad, ondernemers, scholen, verenigingen, zorg)
  - Consulteren van inwoners van Heteren

Resultaat: komen tot een plan van aanpak en participatieplan t.b.v. de gebiedsontwikkeling Heteren Zuid met onderscheid per fase naar op welk niveau je stakeholders (hoe) wilt betrekken en (waarover) mee te denken c.q. te adviseren.

Fase 2 – Ontwerp (hoofd)structuur Heteren-Zuid (2026)

Doel: samen meedenken aan (varianten voor) de hoofdstructuur van een leefbare, groene wijk in aansluiting op het dorp.

Kernactiviteiten:

- Ontwerpsessies met vertegenwoordigers van gemeente, initiatiefnemers, inwoners, dorpsraad, bedrijventerrein en maatschappelijke organisaties, onder supervisie van een stedenbouwkundige en/of landschapsarchitect.
- Specifieke sessies over thema’s als verkeer, wonen, sport, water, voorzieningen en duurzaamheid.
- Regelmatige terugkoppeling naar het dorp via digitale projectomgeving en nieuwsbrief.

Mogelijke participatievormen:

- Dorpsbijeenkomsten en dialoogtafels
- Gerichte gesprekken met omwonenden en maatschappelijke partners (dorpsraad, ondernemersvereniging Heteren etc.)
- Online enquête en kaarttool voor inwoners
- Bewonerspanel voor inrichting openbare ruimte
- Scholenproject voor jeugdparticipatie

Resultaten:

- Product behorende bij varianten of hoofdstructuur Concept-gebiedsvisie waarin de opbrengsten van de participatie zijn verwerkt
- Participatieverslag als input voor vervolg